

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 20.3.2006 63. vuosikerta Numero 1 Sivu 2

Sikojen ruokinta- ja hoito-opas uudistui

Hilkka Siljander-Rasi, MTT

Uudistettu sikojen ruokinta- ja hoito-opas ilmestyy maaliskuussa 2006 Tieto tuottamaan sarjassa. Opas tarjoaa käytännönläheistä tietoa eri-ikäisten sikojen ruokinnasta ja hoidosta. Myös sian ruoansulatusta, ravintoaineiden hyväksikäyttöä, rehuja ja ruokintalaitteita käsitellään.

Sikojen ruokintasuositukset muuttuvat elokuussa ja tässä oppaassa uudistukset on huomioitu. Oppaassa käsitellään myös sikatalousyrityksen johtamista. Tieto on tarkoitettu sikatalousyrittäjän tuotannon kehittämiseen ja kilpailukyvyyn parantamiseen. Opas soveltuu myös neuvojen ja kotieläinalan opiskelijoiden käsikirjaksi.

Sikatilat suurenevät

Ennusteiden mukaan Suomen sianlihantuotanto jatkuu nykyisessä laajuudessaan, mutta sikatilojen määrä vähenee alle 3 000 tilaan vuosikymmenen loppuun mennessä. Jatkajat ovat erikoistuneita yrittäjiä, joiden toiminta keskittyy juuri sikatalouteen. Yritykset tarjoavat työtä myös ammattitaitoisille eläintenhoitajille.

Yrityksen kasvaessa riskit suurenevät, joten onnistuminen on tärkeää kaikilla tuotannon osa-alueilla. Hyviin tuloksiin tarvitaan hyvää johtamista, suunnittelua ja tuotannon hallintaa, mutta yrittäjän ja sikojen hoitajan on myös tunnettava sian tarpeet niin ympäristön kuin ravitsemuksenkin osalta ja ymmärrettävä sikojen käyttäytymisen peruspiirteet. Eläinten kanssa työskentely vaatii aina työhön sitoutumista ja tulosten parantaminen intoa oppia ja omaksua uutta tietoa.

Rehulla sikakin kasvaa

Ruokintaoppaan tärkein tehtävä on antaa tietoa sikojen rehuista ja ruokinnasta. Rehukustannus on sianlihantuotannon suurin menoerä, 40–50 % kokonaiskustannuksista, tuotantosuunnasta riippuen. Kannattavuuteen vaikuttavat rehun hinnan lisäksi sen avulla saatavat tulokset. Tuloksia ei ole käytettävissä, ellei niitä jollakin lailla mitata. Opas antaakin runsaasti käytännön tunnuslukuja, joihin oman tilan tuloksia voi verrata. Usein luotamme siihen, että sikalassa esiin tullut ongelma ratkeaa, kun rehun ravintoaineiden tai raaka-aineiden käyttömäärää muutetaan. Yksinkertaisia ratkaisuja ei valitettavasti ole, vaan ruokinnan onnistumiseen vaikuttavat sian biologisten tarpeiden lisäksi muun muassa ympäristöolosuhteet,

tautipaine, sian kokema stressi ja vuodenaika. Oppaassa tarkastellaan käytännönläheisesti näitä kysymyksiä ja tarjotaan ratkaisumalleja, jotka perustuvat uusimpaan koti- ja ulkomaiseen tutkimustietoon. Lisäksi esitellään sikojen koneellistetun kuiva- ja liemiruokinnan periaatteet sekä annetaan perustietoa laitteen valintaan ja toimivuuteen vaikuttavista seikoista.

Ruokintasuosittelujen uudistukset

Oppaassa esitellään sikojen uusimmat ruokintasuosittelut. Ravinnontarpeen mukainen ruokinta ei rasita eläintä eikä ympäristöä ja on useimmiten myös taloudellisesti kannattavinta. Edellisen oppaan ilmestymisen jälkeen on uudistettu MTT:n tutkimuksiin perustuen lihasikojen valkuais- ja aminohapposuositukset, ja tänä vuonna uudistuvat sikojen kalsium- ja fosforisuositukset. Tärkeimpien rehujen kivennäiskoostumus on myös tarkistettu. Emakoiden uusissa ruokintasuosituksissa korostetaan eläimen kunnon mukaista ruokintaa. Ensikoiden kasvatuksen kuuma puheenaihe, kasvatusnopeus, on myös huomioitu uusissa ruokintasuosituksissa.

Vaikka opas painottuu sikojen ruokintaan, myös eri sikaryhmien hoidon peruseriaatteet esitellään. Ohjeistukset on pyritty antamaan tietoisuuksien ja tarkistuslistojen muodossa. Niissä on myös pyritty huomiomaan sian käyttäytymisen ja hyvinvoinnin tarpeet tämän päivän sikalaolosuhteissa.

Lisätietoja: hilkka.siljander-rasi@mtt.fi
puh. (019) 457 5752

Porsaan ensihoito vaatii suurta huolellisuutta.
(kuvaaja: Yrjö Tuunanen/MTT:n arkisto)

Sian ruokinta- ja hoito-opas sisältää käytännönläheistä tietoa sian ruoansulatuksesta, ravintoaineiden hyväksikäytöstä, rehuista ja ruokintalaitteista sekä erikäisten sikojen ruokinnasta ja hoidosta. Oppaassa esitellään uusimmat sikojen ruokintasuosittelut, joita noudattaen päästään hyviin tuloksiin ja vähennetään ympäristökuormitusta. Ohjeistuksissa on huomioitu sian käyttäytymisen ja hyvinvoinnin tarpeet nykyisissä sikalaolosuhteissa. Lisäksi korostetaan

sikatalousyrityksen hyvän johtamisen ja taloudellisen ruokinnan merkitystä.
Hilkka Siljander-Rasi, Ari Nopanen, Jukka Helin (toim.).
Tieto tuottamaan 114.